

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 29 ноември 2022 г.
(OR. en)

15390/22
ADD 4

Междуетноститутуционално досие:
2022/0391(COD)

PI 169
COMPET 967
MIGR 379
IND 519
IA 207
CODEC 1863

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	28 ноември 2022 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	SWD(2022) 369 final
Относно:	РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, придружаващ Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета относно промишления дизайн на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2246/2002 на Комисията и Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно правната закрила на промишлените дизайни (преработен текст)

Приложено се изпраща на делегациите документ SWD(2022) 369 final.

Приложение: SWD(2022) 369 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 28.11.2022 г.
SWD(2022) 369 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
придружаващ

Предложение за
РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
за изменение на Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета относно промишления дизайн
на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2246/2002 на Комисията

и

Предложение за
ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
относно правната закрила на промишлените дизайни (преработен текст)

{COM(2022) 666 final} - {COM(2022) 667 final} - {SEC(2022) 422 final} -
{SWD(2022) 367 final} - {SWD(2022) 368 final}

Резюме
Оценка на въздействието на Предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета относно промишления дизайн на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2246/2002 на Комисията и Предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно правната защита на промишлените дизайни (преработен текст).
Необходимост от действия
Защо? В какво се състои разглежданият проблем?
Законодателствата на държавите членки, в които се предвижда закрила на промишлените дизайни на национално равнище, бяха частично приведени в съответствие с Директива 98/71/ЕО относно правната защита на индустриални дизайни. В допълнение към националните системи през 2003 г. с Регламент (ЕО) № 6/2002 относно промишления дизайн на Общността беше установена единна закрила (т.е. с еднакво действие в целия ЕС) за промишлените дизайни. Докато националните промишлени дизайни се регистрират от националните служби за интелектуална собственост (ИС) на държавите членки, промишлените дизайни на Общността (РДО) се регистрират и управляват от Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO). Следователно в зависимост от териториалния мащаб на икономическата дейност предприятията и отделните автори на дизайни могат или да изберат национално или общностно право върху регистриран промишлен дизайн, или да подадат заявка и да поддържат паралелна закрила в рамките на една и съща територия както чрез националната система, така и чрез системата на Общността. „Общност“ в този смисъл означава ЕС. Основният нерешен проблем остава закрилата на пазара на видими резервни части за следпродажбено обслужване. В дванадесет държави членки са налице правила за свободна конкуренция в този сектор, а в останалите монополът на производителите се запазва въпреки насърчението за отваряне на пазара, залегнало в Директивата относно правната защита на индустриални дизайни. Законодателството на ЕС в областта на закрилата на промишлените дизайни остава почти непроменено от приемането му насам. При оценката на това законодателство (SWD (2020) 264 final) се стигна до заключението, че системата за закрила на промишлените дизайни в ЕС функционира добре като цяло, но съществуват някои недостатъци, които трябва да бъдат отстранени, за да стане подходяща за възложената ѝ цел в ерата на цифровите технологии и по-достъпна и ефективна за предприятията, МСП (малките и средните предприятия) и отделните автори на дизайни. Поради това Комисията обяви (в съобщение от 2020 г.), че ще преразгледа законодателството на ЕС в областта на закрилата на промишлените дизайни. Както Европейският парламент, така и Съветът подкрепиха преразглеждането. Преразглеждането по-конкретно има за цел да се разрешат два основни проблема: 1. На първо място, смущенията в търговията в рамките на ЕС и пречките пред конкуренцията в някои държави членки във връзка с резервните части за поправка. 2. Липсата на стимули за предприятията, особено за МСП и отделните автори на дизайни, да търсят закрила на регистрирани промишлени дизайни на равнище ЕС или на национално равнище поради отчасти остарелите, сложни процедури и неоптималните такси, които трябва да бъдат платени за РДО, както и поради различаващите се правила на национално равнище, които все още не са приведени в съответствие с тези на системата на РДО.
Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива?
Общата цел на инициативата е да се насърчи приносът към високи постижения в областта на промишления дизайн, иновациите и конкурентоспособността в ЕС, като се гарантира, че системата за закрила на промишлените дизайни е подходяща за възложената ѝ цел в ерата на цифровите технологии и ще стане по-достъпна и ефективна за отделните автори на дизайни, МСП и отраслите с интензивно използване на дизайни. Освен това тя има за цел да се завърши

изграждането на единния пазар на резервни части за поправка.

Тези общи цели се изразяват в следните три конкретни цели:

- i. да се отвори за конкуренция пазарът на резервни части за следпродажбено обслужване;
- ii. да се подобри достъпността, в т.ч. финансовата достъпност, и ефикасността на закрилата на регистрираните промишлени дизайни на Общността;
- iii. да се увеличи взаимното допълване и оперативната съвместимост между системите на Общността и националните системи за промишлен дизайн, по-специално като се уеднаквят процедурните правила.

Каква е добавената стойност от действие на равнище ЕС?

Отраслите с интензивно използване на промишлени дизайни имат съществен принос за икономиката на ЕС: през периода 2014—2016 г. те представляват почти 16 % от БВП на ЕС и 14 % от всички работни места. Следователно има основания да се очаква, че изпълнението на целите на настоящата инициатива ще окаже положително въздействие върху отраслите с интензивно използване на промишлени дизайни, включително върху техния принос за заетостта.

Системата на промишления дизайн на Общността беше създадена и следователно може да бъде променена само с регламент на ЕС. Мерките, насочени към разширяване на настоящото равнище на сближаване на националните правила за промишления дизайн, следва да продължат да се прилагат чрез Директивата относно правната защита на индустриални дизайни и следователно могат да бъдат предприети само на равнище ЕС, като се има предвид също необходимостта да се гарантира съгласуваност със системата на РДО.

Що се отнася конкретно до въпроса за резервните части, единният пазар може да бъде окончателно изграден само на равнище ЕС. От опита с действащата Директива относно правната защита на индустриални дизайни в продължение на над двадесет години не е видна силно изразена тенденция към привеждане в съответствие между държавите членки на доброволна основа или чрез саморегулиране по отрасли.

Поради тази причина с действията на равнище ЕС ще се гарантира, че системата за закрила на промишлените дизайни в Европа като цяло ще стане значително по-достъпна и ефективна за предприятията, особено за МСП и за отделните автори на дизайни. Окончателното изграждане на единния пазар на резервни части за поправка ще увеличи конкуренцията и ще бъде от съществена полза за потребителите, които ще могат да избират между конкурентни части на по-ниски цени.

Б. Решения

Какви законодателни и незаконодателни варианти на политиката са разгледани? Предпочетен ли е даден вариант? Защо?

- **Базов сценарий — без промяна:** Продължават да се прилагат настоящите правила и процедури.

По отношение на закрилата на резервните части съществуват 3 варианта на политиката, както следва:

- **Вариант 1.1 — Пълна либерализация за всички промишлени дизайни:** Пазарът на „задължително съответстващи“ резервни части следва да бъде отворен за конкуренция в целия ЕС, като се обхванат както съществуващите, така и новите промишлени дизайни.
- **Вариант 1.2 — Незабавна пълна либерализация за новите промишлени дизайни, последвана от пълна либерализация за старите промишлени дизайни след преходен 10-годишен период:** както при вариант 1.1, но промишлените дизайни, на които е била предоставена закрила преди влизането в сила на новия акт, ще продължат да бъдат защитени за преходен период от 10 години.
- **Вариант 1.3 — Пълна либерализация само за новите промишлени дизайни:** Промишлените дизайни, на които е била предоставена закрила преди влизането в сила

на новия акт, няма да бъдат засегнати и ще продължат да бъдат защитени за максимален срок от 25 години.

По отношение на сложните процедури за РДО съществува един (единодушно подкрепен) вариант:

- **Вариант 2 — Опростяване и рационализиране на процедурите за РДО** например чрез модернизиране на изискванията за представяне на промишления дизайн и улесняване на подаването на множествени заявки чрез премахване на изискването за „един клас“.

По отношение на неоптималните такси за РДО съществува 1 вариант с 2 подварианта:

- **Вариант 3 — По-ниска такса за регистрация на РДО и по-лесно подаване на множествени заявки:** С този модел се дава възможност за по-лесен достъп до закрила на РДО, по-специално за МСП (по-евтино придобиване на правото и първо подновяване) и същевременно дружествата се възпират от поддържане на неизползвани дизайни в регистъра, като се увеличават таксите за последващи подновявания.

Подвариант 3.1: таксата за регистрация на единен РДО се намалява от 350 EUR на 250 EUR. За всеки допълнителен промишлен дизайн, който е част от множествена заявка, таксата се намалява на 125 EUR. Таксата за първо подновяване е 70 EUR; за второ подновяване — 140 EUR; за трето подновяване — 280 EUR; за четвърто подновяване — 560 EUR.

Подвариант 3.2: таксата за регистрация също е 250 EUR, но за всеки допълнителен промишлен дизайн, който е част от множествена заявка, се намалява допълнително на 100 EUR. Всички такси за подновяване са по-високи в сравнение с таксите съгласно настоящата система. Таксата за първо подновяване е 80 EUR; за второ подновяване — 160 EUR; за трето подновяване — 320 EUR; за четвърто подновяване — 640 EUR.

По отношение на различните правила на национално равнище съществуват 2 варианта:

- **Вариант 4.1:** Частично по-нататъшно привеждане в съответствие на националните законодателства, с което се постига по-голяма съгласуваност със системата на РДО. При този вариант към Директивата относно правната защита на индустриални дизайни трябва да се добавят разпоредби по определени аспекти на правото в областта на промишления дизайн, които все още не са обхванати от нея и които заинтересованите страни са определили като най-нуждаещи се от привеждане в съответствие с Регламента относно промишления дизайн на Общността, по-специално по отношение на процедурите.
- **Вариант 4.2:** Пълно привеждане в съответствие на националните законодателства и процедури в областта на промишления дизайн. Този подход ще се основава на вариант 4.1, като се обхванат посочените по-горе компоненти, но в него ще се включват всички останали аспекти на материалното право в областта на промишления дизайн и процедурите, които са част от Регламента относно промишления дизайн на Общността, но не и от Директивата относно правната защита на индустриални дизайни.

Предпочита се комбинация от варианти, в която са включени **вариант 1.2, вариант 2, вариант 3.1 и вариант 4.1.**

Вариант 1.2 се счита за най-пропорционален за постигане на пълно привеждане на единния пазар в съответствие с принципа на либерализация. Той е в съответствие с духа на преходния режим по отношение на резервните части в Директивата относно правната защита на индустриални дизайни, който има за цел пълна либерализация на пазара на резервни части в ЕС.

Този вариант е в съответствие също така с намерението на Комисията, изразено в предишното предложение от 2004 г., съгласуван е с Регламент (ЕС) № 461/2010 на Комисията (Регламента

за групово освобождаване на моторни превозни средства или РГОМПС) и го допълва в областта на антитръстовото законодателство. Либерализацията на пазара на резервни части ще подпомогне този антитръстов режим при реализирането на всички ползи за предприятията и потребителите на пазара за следпродажбено обслужване на автомобили.

И накрая, вариант 1.2 е съгласуван с усилията, положени в рамките на инициативата за устойчиви продукти, която има за цел да се насърчат поправките и кръговата икономика, допълва тези усилия и е в съответствие с международното Споразумение за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС).

Вариант 2 в съчетание с вариант 3.1 ще направи закрилата на РДО по-достъпна, включително във финансово отношение, за предприятията (за да не се изоставя от технологичния напредък) и има потенциал да доведе до значителни положителни въздействия и ясни ползи за предприятията, особено за МСП и отделните автори на дизайни.

При вариант 4.1, предприятията и отделните автори на дизайни ще могат по-лесно и с по-малки разходи да получат закрила на промишлен дизайн в държавите членки, включително чрез комбинирано използване на националните системи и системите на РДО, особено като се има предвид, че при този вариант ще се добавят основни процедурни правила към Директивата относно правната защита на индустриални дизайни в съответствие с Регламента относно промишления дизайн на Общността.

Този вариант ще окаже положително въздействие също така върху сътрудничеството между EUIPO и националните служби за ИС по отношение на улесняването и все по-голямото вътрешно сближаване на практиките и разработването на общи инструменти за нови области, в които е желателно да се постигне съответствие (напр. обявяването на недействителност на промишлени дизайни). Това носи потенциал за генериране на допълнителни нетни ползи за потребителите на системите за закрила на промишления дизайн и същевременно — за подобряване на тяхното взаимно допълване и оперативна съвместимост.

Въз основа на анализа и натрупания опит с доброволните подходи Комисията стигна до заключението, че всички предпочетени варианти следва да бъдат приложени чрез законодателни промени в Директивата относно правната защита на индустриални дизайни и Регламента относно промишления дизайн на Общността.

Кой подкрепя отделните варианти?

Предложеното модернизиране, рационализиране и по-нататъшно привеждане в съответствие на системите за закрила на промишления дизайн в ЕС по отношение на вариант 2, вариант 3 и вариант 4.1 се подкрепят категорично от органите на държавите членки, Европейския парламент, отраслите с интензивно използване на дизайни, асоциациите на притежателите на права върху дизайни и адвокатите и агентите в областта на интелектуалната собственост.

Отварянето на пазара на резервни части за следпродажбено обслужване по смисъла на вариант 1.2 се подкрепя категорично от независимите производители и дистрибутори на резервни части, асоциациите, представляващи техните интереси, академичните среди и организациите на потребителите.

В. Въздействия на предпочетения вариант

Какви са ползите от предпочетения вариант (ако има такъв, в противен случай — от основните варианти)?

За потребителите: Либерализацията на пазара на резервни части за следпродажбено обслужване чрез вариант 1.2 ще доведе до спестявания в размер на 350—544 милиона евро. Тези спестявания ще бъдат реализирани напълно след предложения 10-годишен преходен период. През този период ползите всяка година ще нарастват с 4—13 милиона евро.

За предприятията и физическите лица, кандидатстващи за закрила на промишлен дизайн: Коригирането на таксите за РДО чрез вариант 3.1 ще направи основния достъп до регистрация по-евтин и ще доведе до годишни спестявания в размер на 6 милиона евро за тези, които се ползват от закрила на промишлени дизайни за период от 5—10 години.

Опростяването и рационализирането на системата на РДО чрез вариант 2 ще улесни достъпа до регистрация, като същевременно ще гарантира по-голяма предвидимост и правна сигурност. Доколкото е количествено измеримо, това би означавало годишни спестявания в размер на 1,6 милиона евро вследствие на актуализирането на изискванията за представяне на промишления дизайн и разширената възможност за подаване на множествени заявки.

С по-нататъшното привеждане в съответствие на правилата чрез вариант 4.1 предприятията и отделните автори на дизайни ще могат по-лесно и с по-малки разходи да получат закрила на промишлен дизайн в държавите членки, включително чрез комбинирано използване на националните системи и системите на РДО. Това ще доведе до по-голяма предвидимост (по-малка необходимост от външна експертиза), ще спомогне за намаляването на разходите за управление на портфейлите от права на ИС и ще улесни отмяната на регистрирани промишлени дизайни, при които няма основание за закрила.

За EUIPO: Опростяването и рационализирането на процедурите чрез вариант 2 ще даде възможност на EUIPO да управлява операциите по РДО по-ефективно (обработване на по-малко заявки с нередности; по-плавно управление на работните процеси и на бекофис ИТ средата благодарение на привеждането в съответствие с процедурите, свързани с марката на ЕС). Това допълнително ще улесни задачата на EUIPO да насърчава вътрешното сближаване на практиките и инструментите в сътрудничество с националните служби за ИС (като EUIPO служи за еталон).

За държавите членки и националните служби за ИС: По-нататъшното привеждане в съответствие на правилата чрез вариант 4.1 ще позволи на националните служби за ИС да станат по-привлекателни и конкурентоспособни в рамките на двустепенната система за закрила на промишлени дизайни в ЕС. Разширеното привеждане в съответствие на правилата ще даде възможност на тези служби също така да се възползват от разширено сътрудничество с EUIPO, за да се насърчи вътрешното сближаване на практиките и инструментите.

Какви са разходите при предпочетения вариант (ако има такъв, в противен случай — при основните варианти)?

За производителите на моторни превозни средства: Няма преки разходи, но либерализацията на пазара на резервни части за следпродажбено обслужване ще доведе до загуба на приходи, съответстваща на очакваните спестявания за потребителите.

За предприятията и физическите лица, кандидатстващи за закрила на промишлен дизайн: При реформираните системи за закрила на промишлен дизайн ще се изисква известна адаптация към новите правила, включително процес на обучение.

За EUIPO: Опростяването чрез вариант 2 (разширяване на възможността за подаване на множествени заявки) и коригирането на таксите чрез вариант 3.1 ще доведе до загуба на постъпления, съответстваща на спестяванията от такси за предприятия и физически лица. Във вариантите ще се включват също така (незначителни) разходи за адаптиране на работните потоци и ИТ процесите.

За държавите членки и националните служби за ИС: По-нататъшното хармонизиране на правилата чрез вариант 4.1, по-специално в областта на процедурите (напр. създаване на административни процедури за обявяване на недействителност), ще бъде свързано с разходи за прилагане. Тези разходи обаче се считат както за поносими, така и за пропорционални.

Какви ще са последиците за големите предприятия, МСП и микропредприятията?

Опростяването на процедурите за РДО чрез вариант 2 и коригирането на таксите за РДО чрез вариант 3.1 ще бъдат от особена полза за МСП, тъй като достъпът до регистрация на промишлен дизайн за първоначалните 5 или 10-годишни срокове ще се улесни и регистрацията ще стане финансово по-достъпна. В сравнение с големите предприятия МСП са склонни не само да подават по-малък брой заявки за промишлен дизайн, но и да избират по-кратки периоди на закрила.

Чрез вариант 4.1 ще се улесни също така достъпът до закрила на промишлени дизайни във

всички държави членки (включително чрез комбинирано използване на националните системи и системите на РДО поради тяхната по-голяма оперативна съвместимост), особено за МСП. Това ще бъде следствие и от по-голямата предвидимост и правна сигурност, тъй като по-малките дружества са по-зависими от външна правна експертиза.

Осигуряването на административни процедури за обявяване на недействителност ще подпомогне допълнително МСП, особено за ефективното заличаване на недействителните промишлени дизайни от регистрите на дизайни.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

Националните служби за ИС на държавите членки ще бъдат изправени пред минимални, пропорционални разходи за прилагане в резултат на повишеното привеждане в съответствие на правилата, по-специално по отношение на процедурите в областта на промишления дизайн.

Ще има ли други значителни въздействия?

Не се очакват други значителни въздействия.

Г. Последващи действия

Кога ще се извърши преглед на политиката?

Пет години след като регламентът започне да се прилага изцяло, Комисията ще представи на Европейския парламент и на Съвета на ЕС доклад за неговото изпълнение.